

Cezary Świerczewski

DORWAC

"ZAGÓŃCZYKĄ"

Po przekroczeniu przez Armię Czerwoną przedwojennej granicy między Polską a ZSRR wybiła wreszcie godzina na którą czekali wszyscy żołnierze Polski Małaczowej; rozpoczęła się dugo przygotowana akcja partyzancka „Burza” mająca na celu wspólnie wyzwolenie kraju...

DO PACYFIKACJI WSI PRZYSTĄPIŁA SILNA 150 OSOBOWA KOMPAŃIA ZMOTORYZOWANA WERMACHTU...

KILKA KILOMETRÓW DALEJ WE WSI MŁYNKI OBOZOWAŁ ODDZIAŁ OP2/15 „ZAGONA” NALEŻĄCY DO INSPEKTORATU PUŁAWY. WCHODZIŁ ON W SKŁAD ODTWORZONEGO W KONSPIRACJI 15 PP „WILKÓW” Z DĘBLINA, JEDNEGO Z NAJDZIELNIEJSZYCH PUŁKÓW II RZECZPOSPOLITEJ O DŁUGIEJ I PIĘKNEJ HISTORII....

PANIE PORUCZNIKU! W KOŃSKIEJ WOLI NIEMCY! DALĄ I MORDUJĄ LUDZI!

ZARZĄDZAM NATYCHMIASTOWY
WYMARSZ ODDZIAŁU!

PONA 50 WYBRANYCH PARTYZANTÓW
FORSOWNYM MARSZEM RUSZYŁO W
KIERUNKU KOŃSKIEJWOLI...

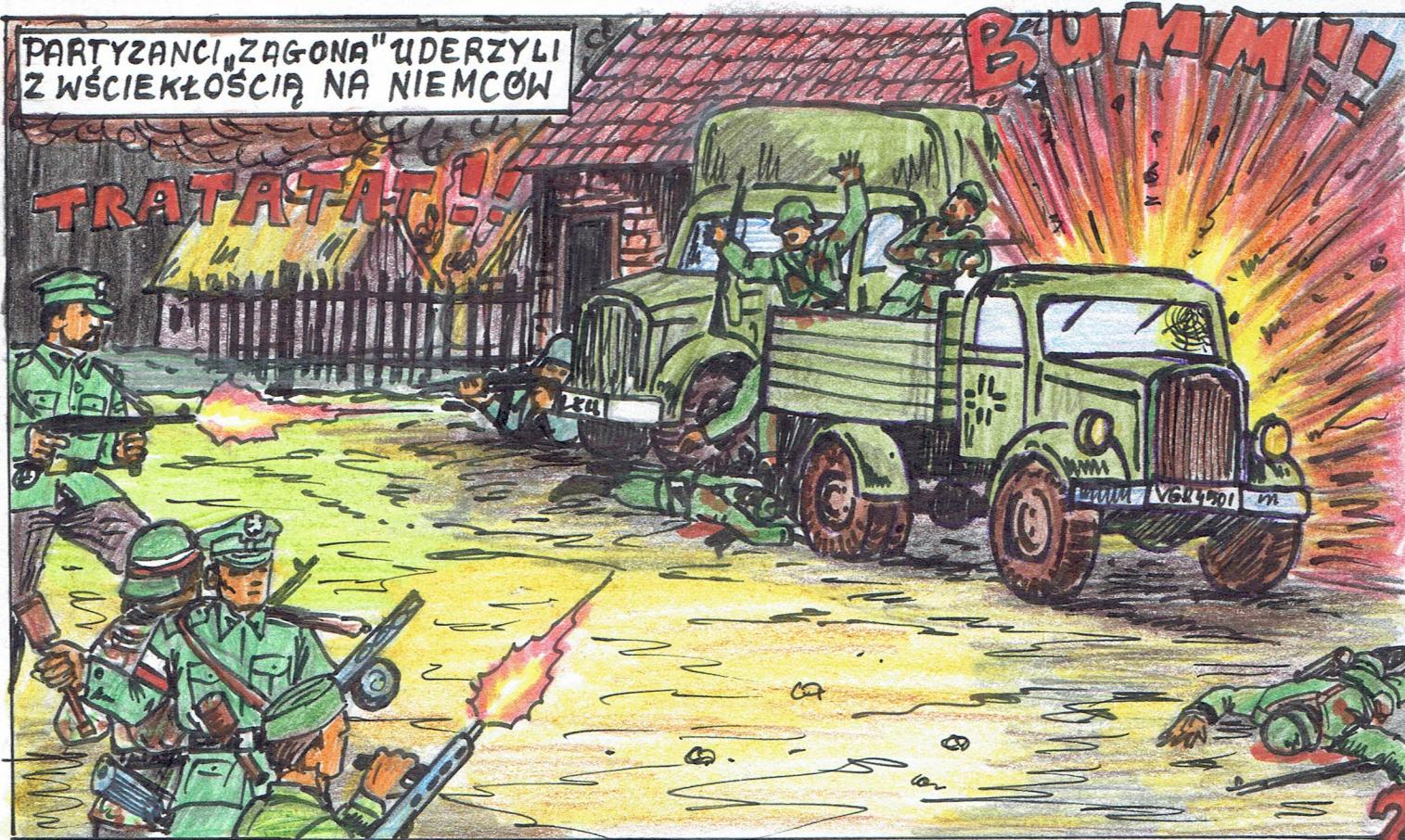

"ZAGON" (A WŁAŚCIWIĘ: PPDR. JERZY FRANCISZEK
JASKULSKI, HARCMISTRZ, OFICER REZERWY KAWA-
LERII, POCHODZĄCY Z WIELKOPOLSKI) PODZIELIŁ
SWÓJ ODDZIAŁ NA 3 CZĘŚCI

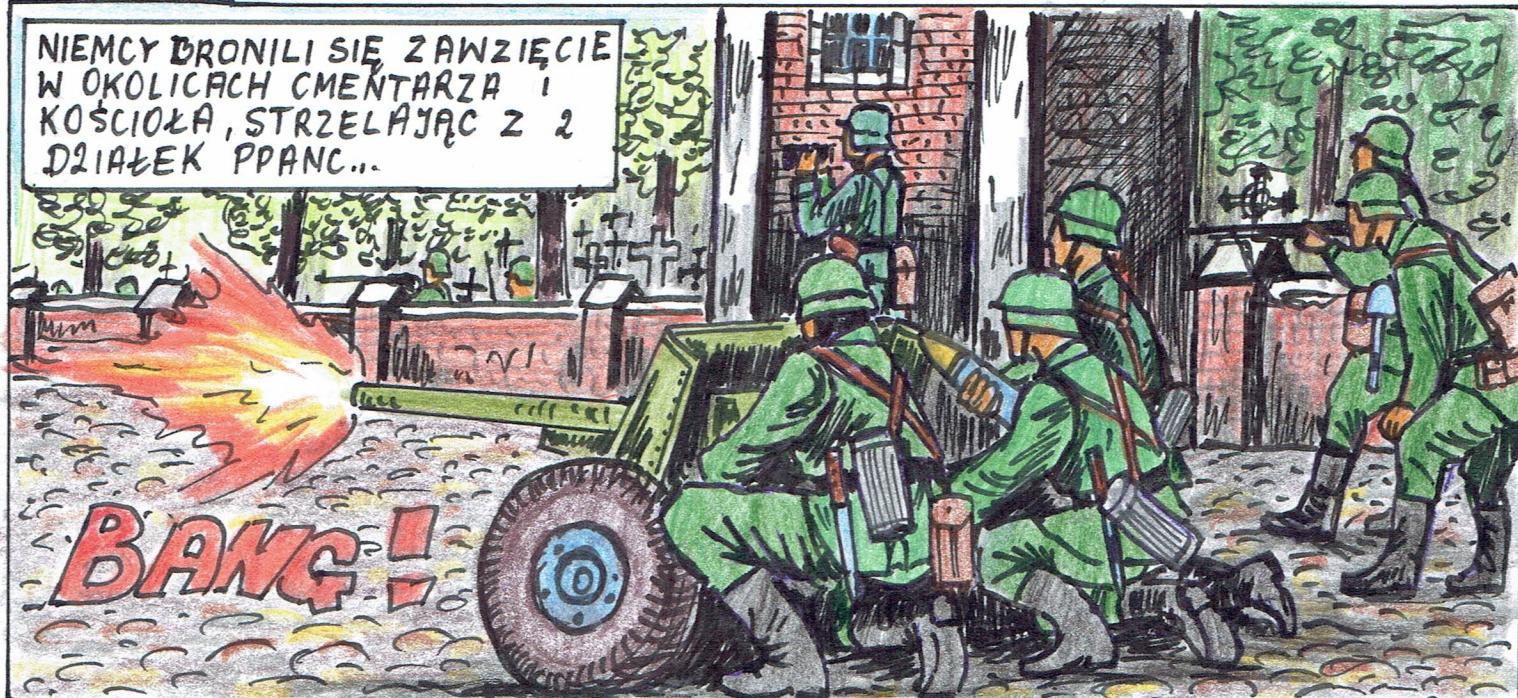
NA DRÓGACH WYLOTOWYCH
ZE WSI USTAWIMY Z BEZ-
PIECZENIE, 3 GRUPA ATA-
KUJE SZWABÓW...

PARTYZANCI "ZAGONA" UDERZYLI
Z WŚCIEKŁOŚCIĄ NA NIEMCÓW

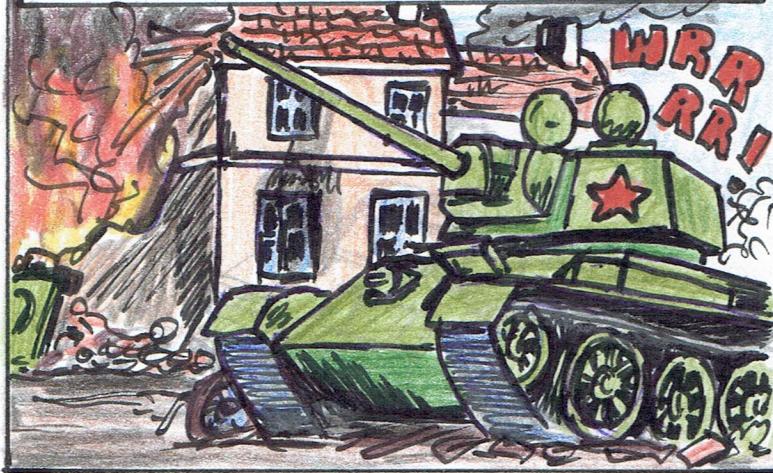
NIEMCY BRONILI SIĘ ZAWIECIE
W OKOLICACH CMENTARZA I
KOŚCIOŁA, STRZELAJĄC Z 2
DZIAŁEK PPANC...

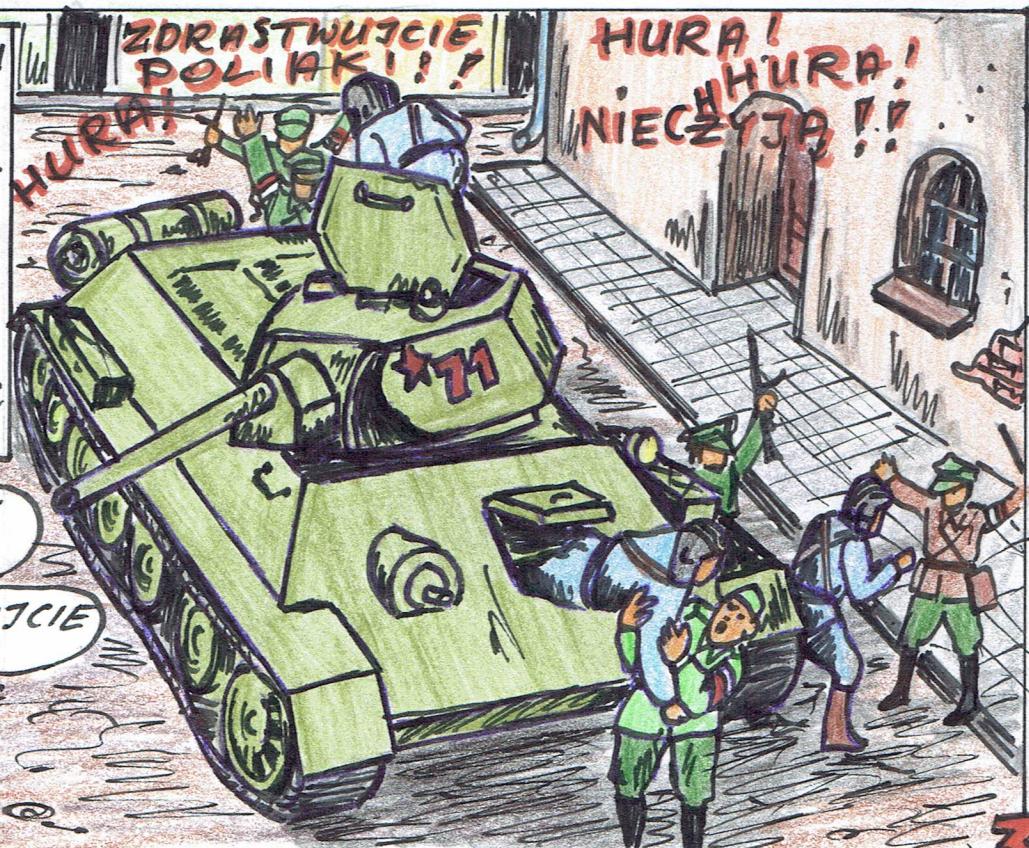
PRZEWAGA PARTYZANTÓW ROSŁA,
NIEMCY ZACZĘLI SIĘ WYCOFYWAĆ

POD KONIEC BITWY DO KOŃSKIEJ WOLI
WJECHAŁY SOWIECKIE CZOŁGI

RADZIECKICH CZOŁGISTÓW
WITANO CIEPŁO I SERDECZ-
NIE. W TEJ NAJWIĘKSZEJ
BITWIE NA TERENIE OBWO-
DU PUŁAWY W CZASIE
„BURZY”, NIEMCY STRA-
CILI KILKU ZABITYCH, KIL-
KUNASTU RANNYCH, 40
DOSTAŁO SIĘ DO NIEWOLI.
ZDOTYTO 2 DZIAŁKA PPANC
ORAZ DWA CEKAEMY...

KILKA DNI PO BITWIE ODDZIAŁ
"ZAGONA" ODWIEDZIŁ RADZIECKI
GENERał. ZAPOWIEDZIAŁ ŻE
WKRÓTCZE PARTYZANCI JUŻ W
MUNDURACH ARMII POLSKIEJ
BĘDĄ BIC DALEJ NIEMCÓW

TOWARISZCZ "ZAGON" ETÀ
BYŁA CHAROSZAJA BITWA!
WAM NADA ISC Z NASZYJU
ARMII BIC FASZYSTÓW...

DZIĘKUJE PANIE
GENERALE.

NA JEGO POLECENIE LUDzie
"ZAGONA" ODPROWADZILI
JENCÓW DO PUNKTU ZBOR-
NEGO ...

ODDZIAŁ "ZAGONA" Z KOŃSKIEJ WOLI
RUSZYŁ W KIERUNKU BORYSOWA,
GDZIE DOŁĄCZYŁA RESZTA LUDZI.
TAM TEŻ ROZPOCZĘŁYSIE ROZMÓWY Z
OFICERAMI NKWD I ARMII BERLINGA,
KTÓRYM TOWARZYSZYLI CZŁONKOWIE
PPRI AL. PRZY ROZMOWACH OBECNY
BYŁ RÓWNIEŻ SZEF OBWODU POR.
MARIAN SIKORA "PRZEPióRKA",
PRZEŁOŻONY "ZAGONA".

ZUSTALIŚMY ŻE 30 LIPCA DOJ-
DZIE DO ZŁOŻENIA BRONI A NA-
TĘPNIE ZOŁNIERZE OP II ZOSTAÑ
WCIELENI DO 1 ARMII "LWP"

W ODDZIALE ZAPANOWAŁA RADOŚĆ. NIE NA DŁUGO, WKRÓTCZE DO „ZAGONA” ZACZĘLI DO CIERAĆ PIERWSI PARTYZANCI Z 27 WOŁYŃSKIEJ DYWIZJI AK...

PRZECZEKAJMY TROCHĘ MARIAN, UKRYJMY NAJLEPSZĄ BRON, CZĘŚĆ LUDZI PUŚCIMY NA URLOPY. I WTEDY ZOBACZYMY

DOTARLI DZIŚ ZOŁNIERZE OD „TWARDEGO”, ROZBROILI ICH W SKROBOWIE, CZĘŚĆ POSZŁA DO WOJSKA A RESZTA ZOSTAŁA ROZPUŚCZONA. „ZAGON”, LEJE SIE NASZA KREW...

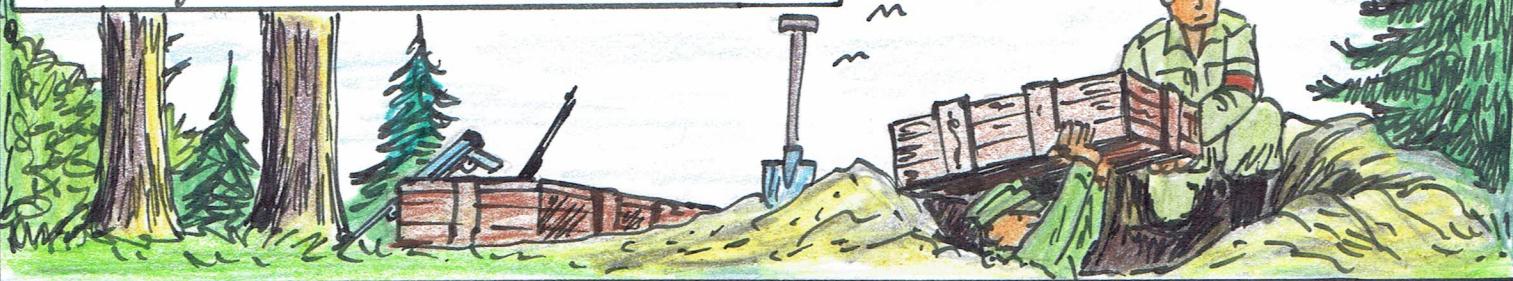
29 LIPCA, DZIEŃ PRZED PLANOWANYM ROZBROJENIEM, DO BORYSOWA PRZYBYWA ODDZIAŁ 1 ARMII LWP ORA 2 GRUPA FUNKCJONARIUSZY NKWD

PO ROZBROJENIU WIĘKSZOŚĆ LUDZI „ZAGONA” ROZPRASZA SIĘ. KORZYSTAJĄC Z ZAMIESZKANIA WYMYKA SIE RÓWNIEŻ „ZAGON”, „PRZEPióRKA”. BARDZO NIENIELU WSTĘPUJE W SZEREGI LWP ...

Partyzancka akcja „Burza” ma swoje epitafium: na terenach wyzwolonych masowo rozbrajano partystów, wielu wcielono do wojska, wielu wywieziono w głąb ZSSR, część wycofała się do lasów ścigana przez formacje NKWD...

NA ROZKAZ GEN. „BORA” Z 14 SIERPNIA 1944 R. ROZPROSZENI PARTYZANCI ZNÓW ŁĄCZĄ SIĘ W ODDZIAŁY, ODKOPUJĄ SCHOWANĄ BRON I RUSZAJĄ NA ÖDSIECZ WALCZĄCEJ WARSZAWIE.

MASZERUJĄCY W KIERUNKU STOLICY ODDZIAŁ „ZAGONA” DOCIERA DO GARWOLINA GDZIE NATYKA SIĘ NA ODDZIAŁY ARMII CZERWONEJ.

DALEJ WAM NIE NADA, TU UJĘE FRONT. ZAWRACAJCIE TOWARZYSZE POLAKI!

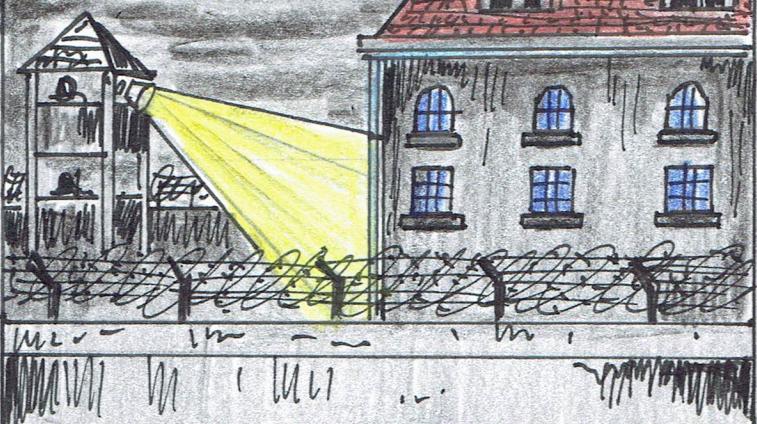

W LISTOPADZIE W MAJĄTKU GÓRY KOŁO NAŁĘCZOWA „ZAGON” ZOSTAŁE ARESTOWANY WRAZ Z INNYMI DOWÓDCAMI ODDZIAŁÓW PODCZAS NARADY, PRZEZ NKWD I UB.

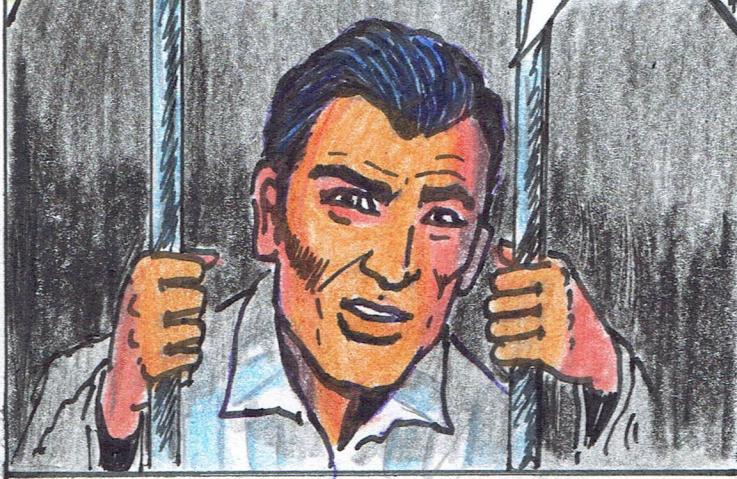

Nadszedł czas roszary i niepokornymi partyzantami, nowa władza przy pomocy armii czerwonej chwytą, bije, torturuje, morduje, gniebie skrycie. Czuleli partyzanci znowu wracają do lasów tworząc oddziały. Nic mieli szans wygrać tej wojny ale nie chcieli gnić w więzieniach, rąbać tajgi, gineć pogrzebani w bezimiennych grobach... Lepsza wydawała się śmierć na własnej ziemi, wśród swoich przyjaciół z bronią w ręku...

"ZAGON" ZOSTAJE SKAZANY NA
"KARĘ ŚMIERCI ZAMIENIONĄ
NA 10 LAT WIĘZIENIA

UCIECZKA JEST
MOIM OBOWIĄZKIEM

KARĘ ODBYWA "ZAGON" W WIĘZIENIU
WE WRONKACH. TAM SZYBKO NADARZA
SIĘ OKAZJA DO UCIECZKI...

POZA WIĘZIENIEM SZYBKO OBEZ-
WŁADNIJĄCA WARTOWNIKA

"ZAGON" PRZE-
"BIERA SIĘ W
MUNDUR WART-
TOWNIKA..."

SZYBKO!
DO LASU!

ZAGRZEBUJĄC SIĘ W LIŚCIE
PRZED OBLAWĄ...

KRYJĄC SIĘ W STAWACH...

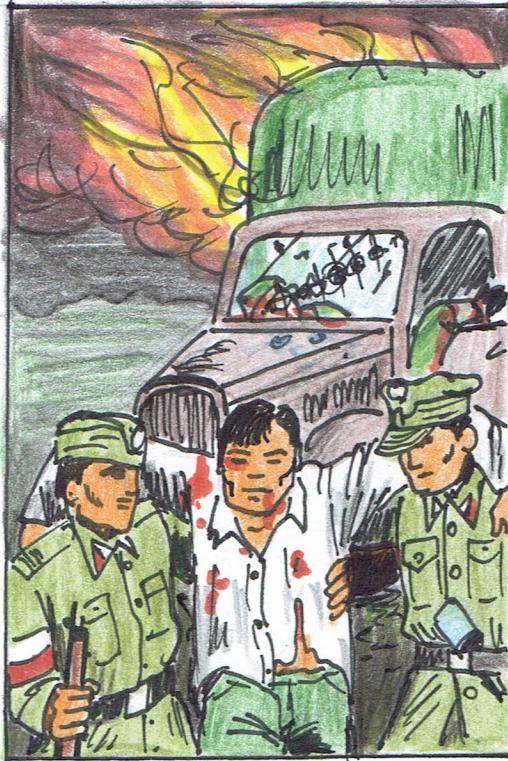

...WYMYKA SIĘ OBLAWOM I WE WRZEŚNIU 1945 R.
DOCIERA W KONCU DO SWOJEGO ODDZIAŁU ...

NA POCZĄTKU WRZEŚNIA 1945 R. POWSTAŁO KONSPIRACYJNE, ZRĘSZENIE "WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ", BĘDĄCE KONTYNUATOREM ROZWIAZANEJ ARMII KRAJOWEJ. "ZAGON" PO POWROCIE PRZESZEDŁ Z MAŁYM ODDZIAŁEM W RADOMSKIE GDZIE PRZYSTAŁ DO BUDOWANIA ISPEKTORATU WIN A NASTĘPNIE NIM DOWODZIŁ!!!

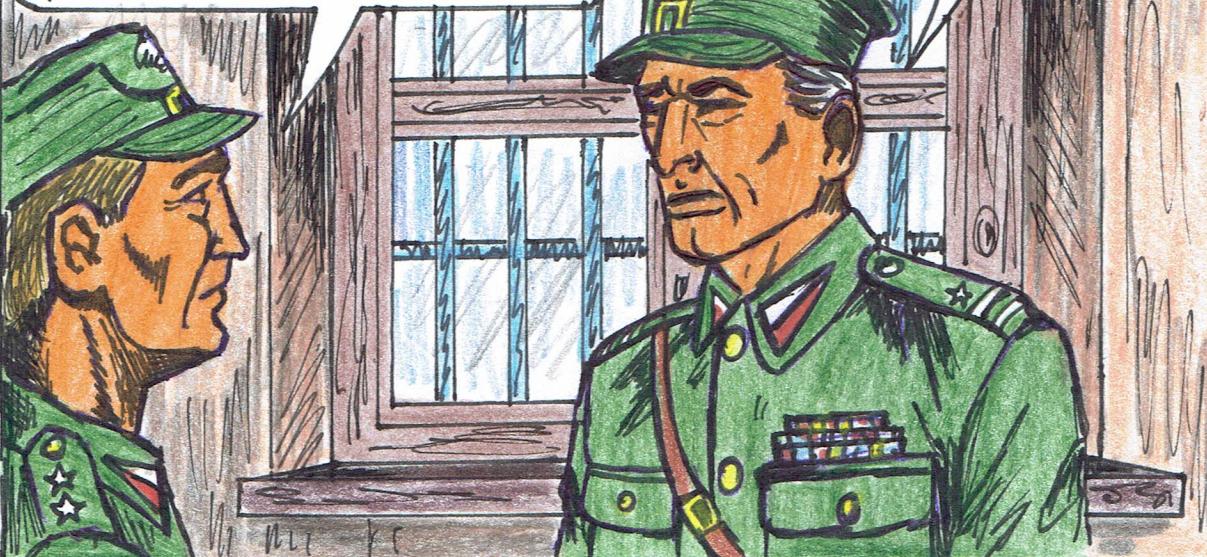
"ZAGON" UŻYWAJĄC CORĄ CZĘŚCIEJ PSEUDO-NIMU "ZAGONCZYK" STAJE SIĘ POSTRACHEM FUNKCJONARIUSZY NKWD, UB, KBW. JEGO LUDZIE LIKWIDUJĄ KONFIDENTÓW, ROZBRAJAJĄ POSTERUNKI MO, UWALNIJĄ ARESZTOWANYCH TOWARZYSZY BRONI!!!

WOJEWÓDZKI URZĄD BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO W KIELCACH

PANIE MAJORZE DZWONILI Z WYBRZEZA, MAJĄ JEDNEGO Z PARTYZANTÓW "ZAGONCZYKA"!

TO DOBRA WIADOMOŚĆ, JUZ MYSZM DO WSPÓŁPRACY. MAM JUZ POMYSŁ JAK DORNAĆ TEGO "ZAGONCZYKA", ZAS-TAWIMY PUŁAPKĘ NA LISA...

25 LIPCA 1946 R. MIEJSKOŚĆ
JEDLINA-LETNISKO, KWATERA
"ZAGOŃCZYKA"

PANIE KOMENDANCIE, WRÓCIŁ
"KRUK" A Z NIM SA OFICERO-
WIE WIN-U Z WYBRZEZA

(PRZEKAZ IM ZE JUTRO
SIE Z NIMI ZOBACZE) WITAM PANOWIE!
JESTEM MAJOR
"ZAGOŃCZYK"!

A JA JESTEM MAJOR JAN TATAJA
I JESTEM SZEFEM URZĘDU BEZ-
PIECZENSTWA PUBLICZNEGO W
KIELCACH, ARRESZTUJE PANIA...

"ZAGOŃCZYKA" PRZEWIEZIONO DO
ARESZTU W UBP PRZY UL. FOCHA.
PLANY JEGO ODBICIA NIE POWIODŁY
SIĘ. 17 STYCZNIA SKAZANO GO NA
KARĘ ŚMIERCI. STRACONO GO MIE-
SIĄC PÓŹNIEJ 17 LUTEGO 1947 R.,
NA 3 DNI PRZED AMNESTIA. MIAŁ
WTĘDY 33 LATA, W WIN AWANSO-
WAŁ DO STOPNIA MAJORA., MIEJSCE
JEGO POCHÓWKU DO DZIS NIE JEST
ZNANE. 6 GRUDNIA 1991 R. SĄD WO-
JEWÓDZKI W KIELCACH UNIEWAŻNIŁ
WYROK Z 1947 R., SKAZUJĄCY JAS-
KULSKIEGO NA ŚMIERCЬ.

ZA WALKI Z NIEMCAMI "ZAGOŃCZYK"
OTRZYMAŁ KRZYŻ VIRTUTI MILITARI
I KRZYŻ WALECZNYCH.

Los "Zagonicyka" jest typowy dla wielu żołnierzy podziemia. Po jego śmierci po lasach jeszcze dugo błąkali się niedobitki zbrojnych oddziałów, z ortami w koronach na czapkach, nie pogodzone z przegrana, walczące już tylko dla honoru, dla żołnierskiej śmierci, bez nadziei na zwycięstwo, zdradzone i opuszczone...

J. Herbert napisał: "Pomieważ zyski prawem wilka,
historia o nich głuchy milczy." My nie zapominajmy... 9